

ХЕРСОНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

**МОДЕРНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ:
СУЧАСНІ РЕАЛІЇ, ПРОГНОЗНІ СЦЕНАРІЇ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**
*I Міжнародна науково-практична конференція,
присвячена 60-ти річчю ХНТУ
25-26 квітня 2019 року*

Херсон - 2019

ОРГАНІЗАТОРИ КОНФЕРЕНЦІЇ:

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Шарко Маргарита Василівна – д.е.н., професор, професор кафедри економіки, підприємництва та економічної безпеки

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Херсон, Україна

Олійник Наталія Миколаївна – к.т.н., доцент, доцент кафедри економіки, підприємництва та економічної безпеки

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Херсон, Україна

Паресашвили Нино - доктор економіки, асоційований професор,
ТБИЛИССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ім. Іване
Джавахишвили, г. Тбілісі, Грузія

Бабичев Сергей Анатольевич - д. т. н., доцент,
УНИВЕРСИТЕТ ІМЕНИ ЯНА ЕВАНГЕЛИСТА ПУРКИНЬЕ, г. Усти над Лабем, Чехія

Трусевич Ірина Володимирівна – к.э.н., доцент, декан факультета підвищення кваліфікації переподготовки,
БІЛОРУСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ СПОЖИВЧОЇ
КООПЕРАЦІЇ, м. Гомель, Республіка Беларусь

Білорусов Сергій Георгійович – к.т.н., доцент, директор
ХЕРСОНСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР ПЕРЕПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ, ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО
САМОВРЯДУВАННЯ, ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ, УСТАНОВ І ОРГАНІЗАЦІЙ,
м. Херсон, Україна

Гарафонова Ольга Іванівна – д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. Вадима Гетьмана,
м. Київ, Україна

Сментина Наталія Валентинівна – д.е.н., професор, професор кафедри економіки та планування бізнесу
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Одеса, Україна

Гончар Ольга Іванівна – д.е.н., професор, професор кафедри економіки підприємства і підприємництва
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ Міністерства освіти і науки
України, м. Хмельницький, Україна

Парсяк Володимир Никифорович – д.е.н., професор, декан факультету економіки моря
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ ім. адм. Макарова,
м. Миколаїв, Україна

Ярченко Юлія Віталіївна, PhD, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри туризму
ДВНЗ «ПРИАЗОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ», м. Маріуполь, Україна

М 74 Модернізація економіки: сучасні реалії, прогнозні сценарії та перспективи розвитку:
матеріали міжнар. наук.-пр. конф., м. Херсон, 25-26 квітня 2019 р. – Херсон: Видавництво
ФОП Вишемирський В.С., 2019. – 686 с.

ISBN 978-617-7783-00-7

У збірнику представлені матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції «Модернізація економіки: сучасні реалії, прогнозні сценарії та перспективи розвитку», яка відбулася у м. Херсон 25-26 квітня 2019 р. та була присвячена актуальним питанням теоретичних і практичних аспектів з модернізації економіки. Досліджено вплив глобалізаційних інтеграційних процесів на економічний розвиток суспільства та надано прогнозні сценарії перспектив розвитку бізнесу.

Матеріали учасників конференції друкуються в авторській редакції. За дотримання норм авторського права та достовірність наведених фактичних даних відповідає автор матеріалів.

УДК 330.3-026.16

оподаткування : підручник / Р. Фортмюллер [та ін.] ; ред. О. І. Савченко ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». – Харків : Планета-принт, 2016. – 600 с. – (Серія дидактичних матеріалів з підприємницької освіти в закладах вищої освіти України «Підприємницька освіта як ключ до успіху»).

5. Пантелеев М. С. Принципи побудови системи управління персоналом підприємства / М. С. Пантелеев, Н. М. Шматько, А. В. Волощенко // Дослідження та оптимізація економічних процесів «Оптimum–2014» : тр. 10-ї Міжнар. наук.-практ. конф., 2-4 грудня 2014 р. – Харків : НТУ «ХП», 2014. – С. 311-314.

Пристемський О.С.

*к. е. н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»*

Мулярчук І.В.

*студентка 4 курсу
ДНВЗ «Херсонський державний аграрний університет»
м. Херсон, Україна*

МЕТОДОЛОГІЯ АУДИТУ ТА ПРОБЛЕМИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Аудит, як і кожна наука, має свій метод. За допомогою методу аудиту досліджується його предмет і об'єкти. Від зміни аудиторських послуг змінюються об'єкти контролю, а отже, і порядок використання тих чи інших складових елементів методу аудиту (методичних прийомів). Метод аудиту - це сукупність прийомів і способів аудиту за процесами розширеного відтворення національного продукту і дотримання його законодавчого та нормативно-правового регулювання за умов ринкової економіки. Незважаючи на те, що аудиторська діяльність охоплює не тільки підтвердження достовірності фінансової звітності, але і включає ряд інших послуг, метод аудиту є єдиним і характеризується як сукупність методичних прийомів, що використовуються в аудиторському контролі. При виконанні різних аудиторських послуг можуть використовуватися в різних комбінаціях ті чи інші прийоми аудиту, що характеризують зміст конкретних аудиторських процедур. Розглянувши різносторонні погляди економістів стосовно визначення методу аудиту, на нашу думку, найбільш лаконічне і правильне визначення щодо цього поняття дає проф. Б.І. Валуєв. Тому метод аудиту доцільно розглядати як сукупність прийомів, за допомогою яких оцінюється стан об'єктів, що підлягають дослідженню. Подальше вивчення спеціальної економічної літератури з аудиту показує, що серед різних авторів публікацій немає єдиного підходу щодо визначення і назви прийому і способу аудиту. Однак, економісти А.Д. Шеремет і В.П. Суйц ті ж самі методичні прийоми називають методами. На їх думку, до числа основних методів аудиторської перевірки відносяться: фактична перевірка, підтвердження, документальна перевірка, спостереження, опитування, перевірка механічної точності, аналітичні тести, сканування, дослідження, спеціальна перевірка, зустрічна перевірка. Аналогічно О. Петрик до методів

аудиту відносить: спостереження, інспекцію, запит, підтвердження, аналітичний огляд, вивчення, узагальнення. До методів відносяться: аналіз, синтез, індукція, дедукція, аналогія, моделювання, абстрагування, конкретизація, класифікація тощо. Слід надати належну увагу працям проф. Б.І. Валусєва і проф. М.Т. Білухи щодо висвітлення цих питань. Інші економісти у своїх працях із аудиту лише вказують на загальнонаукові методи, але не розкривають їх суті і напрямків використання. В процесі аудиту не можна обійтися без такого важливого елементу, як оцінка. Аудитори на початковій стадії перевірки оцінюють аудиторський ризик, систему внутрішнього контролю тощо. У процесі безпосередньої перевірки, аудиторам часто доводиться оцінювати чимало господарських фактів, які не знайшли з тієї чи іншої причини відображення в системі бухгалтерського обліку. На завершальній стадії аудиту оцінці й аналізу підлягають зібрані в ході перевірки свідчення для висловлення незалежної думки щодо достовірності фінансової звітності. Аудиторські послуги широко використовують уряди, діловий світ і неприбуткові організації. Розпочинаючи перевірку на підприємстві, незалежний аудитор отримує від його керівництва фінансові та інші звіти, які містять прогноз керівництва про економічні події. Аудитор розпочинає свою роботу з аналізу цих прогнозів. Завдання аналізу - підтвердити або спростувати дані. Однак, на жаль, аудит в Україні ще не набув широкого впровадження. Тому в період становлення ринкових відносин слід старанно аналізувати зарубіжний досвід і застосовувати його на практиці з урахуванням конкретних національних інтересів. До проблемних питань аудиту слід віднести: 1) недостатню кількість методичних розробок з аудиторського контролю; 2) брак достатнього досвіду аудиторської діяльності; 3) недостатню кількість кваліфікованих аудиторських кадрів, а звідси - і неосвоєний ринок аудиторських послуг; 4) відсутність типових форм документів з аудиту; 5) відсутність методичних рекомендацій з питань комп'ютеризації аудиту тощо.

Разом із тим впровадження аудиту в сферу підприємницької діяльності має в цілому для держави істотні переваги порівняно з іншими формами фінансово-господарського контролю, зокрема: а) значна економія державних коштів, які витрачаються на утримання контрольно-ревізійного апарату; б) надходження додаткових коштів до бюджету за рахунок сплати аудиторськими фірмами (аудиторами-підприємцями) податків; в) незалежність, конкурентна боротьба, професіоналізм аудиторів, що сприяє підвищенню якості перевірок; г) можливість вибору аудитора замовником тощо.

Аудит покликаний надавати допомогу представникам страхових компаній, бірж, акціонерних товариств, спільних підприємств, комерційних банків, різних іноземних фірм. Якщо аудитор вважає, що подана звітність необ'єктивна, або якщо не може зробити якогось висновку (приміром, через брак зібраних даних), то він зобов'язаний повідомити про це користувачів у своєму висновку. Щоб правильно інтерпретувати значення інформації, одержаної в процесі аудиту, необхідно розуміти, що являє собою бізнес клієнта та які його галузеві особливості. Так, аудит підрядного будівництва не може

бути виконано достатньо ретельно без розуміння особливостей цієї роботи. Неможливо уявити собі аудит клієнта, який займається будівництвом житла, без знання особливостей будівельного виробництва, а також бухгалтерського обліку робіт за принципом відсоткового ступеня готовності [3].

Для досягнення поставлених цілей професійні аудиторі повинні дотримуватись ряду основних умов або фундаментальних принципів у своїй роботі: - порядність, яка полягає в тому, що аудитор не повинен викривлювати реальні факти, приховувати їх від замовника або персоналу управління, чи інших користувачів результатами його послуг. Він повинен розкривати усе, що вважає за доцільне та необхідне для замовника або користувача даними його роботи, казати правду і не інтерпретувати фактичні дані в інтересах різних зовнішніх або внутрішніх користувачів даних; - об'єктивність при оцінці фактів та подій, при формуванні власного професійного судження аудитор враховує тільки отримані достатні, достовірні та відповідні докази щодо предмету перевірки чи послуг. При цьому він уникає та не зважає на тиск з боку керівництва замовника чи власників, на наявність конфлікту інтересів між самими власниками замовника або між ними і персоналом, між окремими працівниками персоналу замовника, між керівництвом замовника та державними фіскальними органами, тощо; - професійна компетентність та належна ретельність передбачає постійну актуалізацію професійних знань аудитора через підвищення своєї кваліфікації та ретельність процесу надання професійних послуг; - принцип конфіденційності достатньо відомий та зрозумілий аудиторам України.

На жаль його важко дотримуватися в реаліях вітчизняної фіскальної практики, особливо у відносинах з правоохоронними органами. Він вимагає, щоб аудитор не розголошував того, що є конфіденційним по відношенню до замовника, предмета чи об'єкта перевірки; - професійна поведінка аудитора полягає в тому, що в ході своєї професійної діяльності, він повинен так себе вести, щоб треті особи навіть і не могли подумати про нього, що він може бути некомпетентним, упередженим, ненадійним, що сприятиме викривленню фактичного стану справ на об'єкті замовлення; - технічні стандарти вимагають від аудитора застосовувати у своїй діяльності стандарти аудиту.

Це певним чином позбавляє аудитора права на креативні підходи до аудиту, необґрунтовані фантазії та непотрібну творчість. Незалежний аудит може приносити реальні економічні переваги малому бізнесу завдяки допомозі, що вони надають підприємствам, не лише сприяючи ефективному фінансовому управлінню, а й також задовольняючи кредиторів, інвесторів та постачальників, коли фірма намагається отримати фінансування та кредит [4,1]. Якщо підприємства не обирають добровільної аудиторської перевірки, то консультанти - аудиторі можуть запропонувати певні узгоджені процедури з метою підвищити цінність свого бізнесу. Відокремлення аудиторського продукту від довгих контрольних листів, коли це доречно, може стати основною можливістю забезпечити підтвердження та впевненість бізнесу в тих областях, де існує найбільше ризиків та проблем, відповідно до потреб

конкретної компанії. Цього можна досягти, якщо розширити функції аудиту – окрім надання висновку за фінансовою звітністю, включити також обговорення з клієнтами таких питань, як управління ризиками, ефективність корпоративного управління, а також перевірка припущень, що лежать в основі бізнес-моделі компанії, та її стійкості в майбутньому. Втім, фірмам слід розглядати розширення функцій аудиту не як загрозу, а як можливість підвищити його цінність. Основним критерієм зростання цінності аудиту має бути зростання довіри суспільства до нього. Аудит має стати потужною зброєю проти шахрайства та надійним і перевіреним джерелом фінансової інформації про стан господарюючого суб'єкта з одного боку, з іншого, професійним консультантом.

Список літератури

1. Редько О.Ю. Якість аудиторських послуг: філософія та міфологія // Бухгалтерський облік і аудит. – 2009. – № 1. – С. 46–54.
2. Усач Б.Ф. Аудит: Навч. посіб. - К.: Знання-Прес, 2002. - С. 88-96.
3. Методологія і організація аудиту. - Рудницький В.С. – С. 32-37.
4. www.liga.net.

Скрєбкова К.С.

студентка третього курсу

Онищенко О.В.

к. е. н., доцент кафедри обліку і фінансів,

*Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського
м. Кременчук, Україна*

ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ ЯК ОСНОВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ГІДНОЇ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ В УКРАЇНІ

На сьогоднішній день основою передумовою успішної та ефективної діяльності підприємства є наявність та залучення висококваліфікованих спеціалістів. Без належної організації трудового колективу на підприємстві неможливо досягти поставленої перед ним мети. Одним із головних чинників залучення на підприємство спеціалістів та стимулювання їх праці є належний рівень заробітної плати та інших виплат працівникам. Оплата праці є багатовимірним економічним явищем, відображає взаємодію багатьох економічних процесів. З позиції розподілу заробітна плата – це основна частина коштів, що направляються на споживання, та є часткою доходу (чиста продукція), що залежить від кінцевих результатів роботи колективу і розподіляється між працівниками відповідно до кількості і якості праці [1, с.7].

Внаслідок перебування України в умовах загрози суверенітету і територіальної цілісності, глибокої системної кризи, нежиттєздатності нинішньої моделі державного управління, нестабільності національної валюти, інфляції держава нехтує правом працездатних громадян на гідну оплату праці. Адже заробітна плата є важливим соціально-економічним показником,